

Han siger: „Man kan true med Forbeholdet, men det er vanskeligt at anvende; prøv at anvende det! Saalænge vor nuværende Konge sidder paa sin Throne, vil det aldrig blive brugt“ (Hør! Hør!). Disse Ord have gjort et dybt Indtryk paa mig, de have beroliget mig meget.

Saa truer man omfærd med Udlandet. Disse Trudsel have vi, hvad denne Sag angaaer, endnu tilgode; de ere kun komne frem antydningssvilt af den ærede Premierminister, og jeg skal ikke udtale mig videre om dem; men det forekommer mig, at de Aftykker, der før bleve omtalte, vise, at Udlandet synes at være beroliget med Hensyn til vore Forfatningsforhold ved de Forholdsregler, der bleve truffet af H. S. Majestæt, da han indsatte Geheimestatsraadet o. s. v., og at det kan finde sig nogenlunde beroliget med Hensyn til dette Punkt ved Forfatningen eller Tilstanden, saaledes som den nu er.

Man maa nu ikke troe, at jeg dermed mener, at man skal være ligegyldig for de virkelige Vanskeligheder, der ere tilstede, eller at jeg overhovedet skalde indbilde mig, at der ingen Vanskeligheder ere tilstede; det er ingenlunde min Mening; jeg har længe nok været i Rigsdagen og seet Nok af den Slags Begivenheder til, at jeg skalde betvivle, at der er Vanskeligheder tilstede, men jeg troer ikke, at de ere uovervindelige. Jeg er enig med den ærede nuværende Kultusminister i den Ytring, han kom med, da han var her, før han blev Minister, at det kommer an paa den Regjerings Sindelag, der til den Tid, i det afgjørende Øieblik, staaer ved H. S. Majestæts Side. Han sagde: „Naar der da er et Ministerium tilstede, der ikke er velsindet mod Fællesforfatningens Indførelse, eller som vil degradere Rigsdagen, saa kan der skee, hvad det skal være: saa vil man true med Opløsning og ved mange forskjeltge Trudsel søge at sætte sin Villie igjennem; men“, siger han, „naar der er et Ministerium tilstede, som er velsindet imod Fællesforfatningens Indførelse, som har Agtelse for Rigsdagen, og som nærer det Ønske, at Rigsdagen skal ved at gaae over fra at være, hvad den

nu er, til at være særlig Repræsentation, være Agtelsen for sig selv, saa er der ikke nogen Vanskelighed, saa vil det idetmindste kunne sættes igjennem.“ Disse Ytringer findes i Folkethingstidendens 5te Session Pag. 4742. Jeg har nu det Haab, at, om ogsaa det nuværende Ministerium ikke skalde kunne eller ville hjælpe os ud af den Forlegenhed, vi her synes at være komne i, forsaavidt man virkelig ikke vil bruge andet end det første Alternativ til Sagens Ordning, saa vil dog den Mand, der har udtalt sig saa bestemt, før han blev Minister; ogsaa nu som Minister være istand til at gjøre sit Fædreland den store Tjeneste, at bringe os dette Skridt videre. Jeg antager nemlig, at Udsagn af den Art fra saa anseete Mænd have en dyb Betydning og ere vel overveiede, førend de fremkomme fra deres Læber; de virke paa Mange, det vide de nok selv, og derfor troer jeg, at der ligger en stor Sandhed i dem. Men dertil kommer den Omstændighed, at der virkelig ikke er saa faa Udveje for Ministeriet at bringe Sagen til Ende paa, saa at Sagen maaskee er mindre vanskelig, end det strax forekommer, om vi ogsaa nu sige Nei eller et betinget Ja til denne Beslutning. For det Første kan der skrives til Opøsning, og Regjeringen kan da maaskee komme overeens med den nye Rigsdag om det, den ikke kan blive enig om med os, og det nuværende Ministerium har faaet saa mange Opfordringer til at opløse, at Ingen vil mistænke det for, at det ved Opøsningen skalde komme ind under den Art af Ministerier, „som ville true med Opøsninger“; fra den Side kan Regjeringen altsaa ikke have nogen Betænkelighed.

Der er ogsaa en anden Udvei, idet man, naar man faaer vort betingede Ja, som jeg haaber, man vil faae tilfaldt, skøndt man ikke nu synes tilbøielig til at tage derimod, let vil kunne faae Sagen ordnet med Kongens private Raad, det saakaldte Rigsraad; fremdeles har man den Udvei, at man kan omgaae Rigsdagen og bruge det andet Alternativ. Jeg antager, at dette Alternativ ikke staaer ørkesløst i Grundlovsindskrænkningssloven; det maa have den Betydning, at det kan bruges,